

Ved ungdomsloven er det hensigten at yde en særlig støtte til erhvervsmæssig stabilisering af unge 18-24 årige med utilstrækkelig skolemæssig og uddannelsesmæssig baggrund eller sociale og personlige vanskeligheder.

I tiden siden 1964-65 har loven dannet grundlag for videreførelse af statens 3 arbejdstekniske ungdomsskoler Klosterheden, Stensbæk og Øster Årbjerg — alle beliggende i Jylland — samt Kofoeds Træningsskole på Amager, der drives med statstilskud. Skolerne er kostskoler med en samlet kapacitet på ca. 200 pladser.

Der har med hensyn til karakteren af de foranstaltninger, der iværksættes, og til klientellet været en klar skillelinie mellem Klosterheden og Stensbæk på den ene side og Øster Årbjerg og Kofoeds Træningsskole på den anden side.

Klosterheden og Stensbæk har været benyttet til kursusvirksomhed. Undervisningen er tilrettelagt for unge uden rutine og erfaring på det industrielle område, herunder unge fra landbruget.

På Øster Årbjerg og Kofoeds Træningsskole har man med henblik på unge med særlige sociale og personlige vanskeligheder og manglende uddannelse og arbejdstræning bibeholdt en vekselvirkning mellem lønnet arbejde og undervisning. Man henviser om de nærmere enkeltheder til bilag 2.

Eleverne på de 4 skoler har for flertallets vedkommende været i alderen fra 17 til 20 år. Den overvejende del af eleverne er udgået af folkeskolens 7. klasse og derunder og har ikke haft nogen erhvervsmæssig uddannelse.

Den særlige beføjelse, der ved lovens §§ 7 og 11 er tillagt de offentlige arbejdsanvisningskontorer til at henviser langvarigt arbejdsløse til de arbejdstekniske ungdomsskoler, med den virkning, at der til den, der ikke følger henvisningen eller forlader foranstaltningen i utide, ikke må ydes arbejdsløshedsunderstøttelse for henvisningsperioden, har i de senere år kun været benyttet i meget begrænset omfang og kun ved henvisning til Øster Årbjerg. I 1966-67 „tvangshenvistes“ således kun 8 elever.

I finansårene 1965-66 og 1966-67 har henholdsvis ca. 1100 og ca. 1.000 elever gennemgået kursus på de tre statslige skoler. I vintermånederne har skolerne været næsten fuldt belagt.

Udgifterne i forbindelse med driften af statens arbejdstekniske ungdomsskoler har i 1965-66 og 1966-67 — efter fradrag af den kommunerne i henhold til § 16, stk. 2, påhvilende andel — andraget henholdsvis 1.608.383 kr. og 1.688.231 kr. Heraf har arbejdsløn og godtgørelser til elever udgjort henholdsvis 283.682 kr. (ca. 18 pct.) og 389.638 kr. (ca. 23 pct.).

Tilskuddet til drift af Kofoeds Træningsskole har i 1965-66 udgjort 31 kr. pr. elevdag eller 320.199 kr. For 1966-67 er tilskuddet forhøjet til 60 kr. pr. elevdag, dog højst 85 pct. af nettodriftsudgifterne, og har andraget ca. 621.600 kr.

Det i henhold til lovens § 2 nedsatte ungdomsudvalg har afgivet indstilling om lovens revision. I indstillingen, der er optaget som bilag 2 til lovforslaget, og hvortil der henvises, har udvalgets flertal udtalt, at det er af betydning at bibeholde — i hvert fald endnu nogle år — de muligheder for den nævnte erhvervsmæssige indføringsundervisning og den sociale og erhvervsmæssige stabilisering, som loven frembyder. Flertallet stiller en række konkrete forslag til administrativt at gennemføre en mere tidsvarende udformning af ungdomsforanstaltningerne og anbefaler, at disse under udvalgets medvirken prøves under forsøgsmæssige former. Flertallet indstiller derfor, at ungdomsloven forlænges i yderligere 3 år, og at der alene stilles forslag om, at lovens regler om tvangshenvisning ophæves.

Et mindretal kan tiltræde behovet for disse foranstaltninger, men finder ikke tilstrækkelig grund til at opretholde loven og ungdomsudvalget, idet det skønner, at der bør tilvejebringes hjemmel til ungdomsforanstaltninger i et særligt kapitel i uddannelsesloven for ikke-faglærte arbejdere.

Regeringen er enig med udvalget i, at der stadig er behov for de omtalte særlige uddannelses- og stabiliseringsmuligheder for unge. Regeringen finder det værdifuldt, at de foreslåede undersøgelser og afprøvninger kan foretages med støtte i ungdomsudvalgets sagkundskab.

Regeringen er ligeledes enig med udvalgets flertal i, at det ikke på indeværende tidspunkt vil være hensigtsmæssigt at lade disse foranstaltninger indgå under loven om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere, hvis hele opbygning og administration kun tager sigte på det rent erhvervsuddannende for voksne arbejdere med arbejdsmæssig erfaring.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser:

Til lovforslagets § 1.

Til nr. 1.

Ændringen er en følge af forslag nr. 2.

Til nr. 2, 3 og 4.

Den særlige beføjelse, der ved §§ 7, stk. 1, 1. pkt., og § 11, 1. pkt., jfr. § 13, er tillagt de offentlige arbejdsanvisningskontorer til at henviser langvarigt arbejdsløse til ungdomsforanstaltninger med virk-